

KARTA KURSU
stacjonarne/niestacjonarne

Nazwa	Przemiany struktury społeczeństwa polskiego
Nazwa w j. ang.	<i>Social Stratification in Poland</i>

Koordinator		Zespół dydaktyczny
		dr Tatiana Majcherkiewicz
Punktacja ECTS*	2	

Opis kursu (cele kształcenia):

Celem zajęć jest zapoznanie studentów z przemianami struktury społecznej w Polsce po 1989 r. oraz dostrzeżenie szerszych trendów dotyczących przekształcania się struktury klasowej we współczesnej Europie. Szczególna uwaga zwrócona zostanie na takie kategorie jak: klasa średnia, inteligencja (postinteligencja), przedsiębiorcy i robotnicy, prekariat oraz przemiany struktury wsi polskiej. Studenci powinni umieć rozpoznawać i interpretować zmiany struktury społeczeństwa polskiego oraz tego jak Polacy postrzegają współczesną strukturę społeczną i jednostkowe lokacje klasowe. Omówione zostaną również najnowsze badania nad przejawami stratyfikacji społecznej wyrażającymi się w stylach życia.

Warunki wstępne:

Wiedza	Słuchacze muszą znać podstawowe pojęcia i problemy socjologiczne mieć ogólną wiedzę o makro i mikrostrukturach.
Umiejętności	Posiadać umiejętność samokształcenia się dostrzegać zależności między kształtowaniem się teorii i idei socjologicznych a procesami zmian w kulturze i społeczeństwie.
Kursy	Słuchacze powinni skończyć kurs podstawowy z makro i mikro – struktur społecznych oraz kurs z głównych pojęć i problemy socjologii

Efekty uczenia się:

	Efekt uczenia się dla kursu	Odniesienie do efektów kierunkowych
Wiedza	W01 Ma pogłębioną wiedzę o instytucjach życia społecznego (w tym o rodzajach struktur i grup społecznych), o rodzajach więzi społecznych wyróżnianych przez socjologów i przedstawicieli pokrewnych nauk społecznych (psychologia, antropologia, nauka o prawie), a także o różnych typach norm i reguł, jakie konstytuują struktury i instytucje społeczne.	K_W02
	W02 Rozumie w pogłębionym stopniu zasady działania instytucji wykorzystujących wiedzę socjologiczną oraz wiedzę pokrewnych dyscyplin nauk społecznych i wybranych dyscyplin nauk humanistycznych (w tym zasady zarządzania własnością intelektualną)	K-W07

	Efekt uczenia się dla kursu	Odniesienie do efektów kierunkowych
Umiejętności	U01 Potrafi dobrać, analizować i krytycznie oceniać materiały źródłowe (teksty teoretyczne, dane statystyczne i sondażowe) z zakresu socjologii i pokrewnych nauk społecznych (psychologia, nauka o prawie) oraz wybranych nauk humanistycznych.	K_U02
	U02 Poprawnie stosuje specjalistyczną terminologię z zakresu socjologii i pokrewnych nauk społecznych oraz wybranych nauk humanistycznych; potrafi też przełożyć ją na język zrozumiały dla niespecjalisty.	K_U03

	Efekt uczenia się dla kursu	Odniesienie do efektów kierunkowych
Kompetencje społeczne	K01 Ma świadomość znaczenia analizy socjologicznej oraz analiz prowadzonych przez pokrewne nauki społeczne dla rozumienia współczesnych procesów społecznych, politycznych, gospodarczych i kulturowych.	K_K01

studia stacjonarne

		Organizacja										
Forma zajęć	Wykład (W)	Ćwiczenia w grupach										
		A		K		L		S		P		E
Liczba godzin	15											

studia niestacjonarne

		Organizacja										
Forma zajęć	Wykład (W)	Ćwiczenia w grupach										
		A		K		L		S		P		E
Liczba godzin	15											

Opis metod prowadzenia zajęć - studia stacjonarne:

Zajęcia prowadzone są w formie wykładów.

W trakcie wykładów wykorzystywany będzie program Power Point oraz tablica.

Opis metod prowadzenia zajęć - studia niestacjonarne:

Zajęcia prowadzone są w formie wykładów.

W trakcie wykładów wykorzystywany będzie program Power Point oraz tablet graficzny (Wacom) – zajęcia prowadzone będą z wykorzystaniem platformy Microsoft Teams.

Formy sprawdzania efektów kształcenia

	E – learning	Gry dydaktyczne	Ćwiczenia w szkole	Zajęcia terenowe	Praca laboratoryjna	Projekt indywidualny	Projekt grupowy	Udział w dyskusji	Referat	Praca pisemna (esej)	Egzamin ustny	Egzamin pisemny	Inne
W01											x		
W02											x		
U01											x		
U02											x		
K01											x		

Formy sprawdzania efektów kształcenia

Kryteria oceny	Kurs kończy się zaliczeniem z oceną. Podstawą zaliczenia będzie napisanie kolokwium. Otrzymanie z egzaminu 10 punktów lub mniej, to ocena ndst; otrzymanie 11-12 punktów to ocena dst; 13-14: dst+; 15-16: db; 17-18: db+; 19-20: bdb.
Uwagi	

Treści merytoryczne (wykaz tematów):

1. Przemiany struktury społecznej w Polsce i Europie Środkowej po 1989 roku.
2. Klasy we współczesnym społeczeństwie polskim. Przemiany struktury klasowej we współczesnej Europie.
3. Powstanie i rozwój klasy średniej; przemiany inteligencji polskiej, postinteligencja.
4. Przemiany struktury wsi polskiej.
5. Robotnicy i przedsiębiorcy.
6. Rozwój zatrudnienia prekaryjnego wśród młodych pracowników w Polsce.
7. Style życia a struktura klasowa.
8. Postrzeganie przez Polaków struktury społecznej i ich miejsca w tej strukturze.

Wykaz literatury podstawowej:

- Bednyk, Bibkow, Domański, Dynek, Gdula, Majmurek, Pawlineski, Standing, Szcześniak, Wodziński, Wowrzeczka, Žižek (2015) Krytyka Polityczna nr 42: Klasa średnia – ktokolwiek widział, ktokolwiek wie?
- Boguszewski R. (2013) *Postrzeganie własnego miejsca w strukturze społecznej*, CBOS Numer publikacji: BS/163/2013.
- Czarzasty J. (red) (2022) *NIEPEWNOŚĆ, CZYLI NORMALNOŚĆ? Studia społeczno-ekonomiczne nad młodymi pracownikami sprekaryzowanymi, część II*, Warszawa: Wydawnictwo Naukowe „Scholar”.
- Domański H. Przybysz D., Wyrzykowska K., Zawadzka K., (2021) *Dystynkcje muzyczne. Stratyfikacja społeczna i gusty muzyczne Polaków*, Warszawa: Wydawnictwo Naukowe „Scholar”.
- Gardawski J. (2008) *Polacy pracujący a kryzys fordyzmu*, Warszawa: Wydawnictwo Naukowe „Scholar”.
- Gdula M., Sadura P. (2012), *Style życia a porządek klasowy w Polsce*, Warszawa: Wydawnictwo Naukowe, Scholar.
- Gdula M., Lewicki M., Sadura P. (2014), *Praktyki kulturowe klasy ludowej*, Warszawa: Instytut Studiów Zaawansowanych.

- Głowacki A. (2019) *Spoleczne postrzeganie bogactwa i ludzi bogatych*, CBOS Numer publikacji: Nr 105/2019
- Gorlach K. (2019) *Socjologia obszarów wiejskich. Problemy i perspektywy*, Warszawa: Wydawnictwo Naukowe, Scholar.
- Kulas P. (2017): *Inteligencność zaprzeczona. Etos i tożsamość młodych inteligentnych elit*. Wydawnictwo Naukowe „Scholar”, Warszawa;
- Omyła-Rudzka M. (2020a.) *Postrzeganie struktury społecznej*, CBOS Numer publikacji: Nr 7/2020
- Omyła-Rudzka M. (2020b.) *Postrzeganie własnego miejsca w strukturze społecznej*, CBOS Numer publikacji: Nr 16/2020.
- Omyła-Rudzka M. (2020c.) *Identyfikacje przynależnościowe*, CBOS Numer publikacji: Nr 53/2020
- Omyła-Rudzka M. (2020d.) *Klasa niższa, średnia i wyższa. Charakterystyka w oparciu o autoidentyfikacje Polaków*, CBOS Numer publikacji: Nr 61/2020.
- Roguska B. (2020) *Materialne warunki życia - obraz tuż przed epidemią*, CBOS Numer publikacji: Nr 45/2020.
- Sadura P., Murawska K., Włodarczyk Z. (2017) *Wieś w Polsce 2017: diagnoza i prognoza Raport z badania*, Warszawa: Fundacja Wspomagania Wsi.
- Szarfenberg R. (2017) *Nierówności społeczne w Polsce*, Instytut Polityki Społecznej, Uniwersytet Warszawski, Seminarium 02.03.2017, aktualizacja 07.03.2017, <http://rszarf.ips.uw.edu.pl/pdf/nierownosciPL.pdf>
- Wasilewski J. pod red. (2006) *Współczesne społeczeństwo polskie*. Wydawnictwo Naukowe „Scholar”, Warszawa 2006;
- Wnuk-Lipiński Edmund E. (2005) *Socjologia życia publicznego*, Warszawa: Wydawnictwo Naukowe, Scholar.

Wykaz literatury uzupełniającej:

- Bucholc M. i inni pod red. (2011) : *Polska po 20 latach wolności*. Wyd. Naukowe U.W., Warszawa.
- Cebula M., Pilch S., (2020) Społeczne zróżnicowanie gustu muzycznego, *Studia Socjologiczne*, 1, (236), s. 73-104
- Domański H., (2007) *Struktura społeczna*, Warszawa: Wydawnictwo Naukowe „Scholar”.
- Domański H., (20015) *Czy są w Polsce klasy społeczne?* Warszawa: Wydawnictwo Krytyki Politycznej
- Domański H., Karpiński Z., Przybysz D., Straczuk J.,(2015) *Wzory jedzenia a struktura społeczna, perspektywy*, Warszawa: Wydawnictwo Naukowe, Scholar.
- Kiersztyn A., Słomczyński K., Życzyńska-Ciołek D., (2017) *Rozwarstwienie społeczne: zasoby, szanse i bariery*, Warszawa: Wydawnictwo IFiS PAN.
- Kulas P.(2016) *Rozmowy o inteligencji*. Wydawnictwo Naukowe „Scholar”, Warszawa.
- Mrozowicki A., Czarzasty J., (red.) (2020) *Oswajanie niepewności. Studia społeczno-ekonomiczne nad młodymi pracownikami sprekaryzowanymi*, Warszawa: Wydawnictwo Naukowe „Scholar”.
- Wesołowski W., Janicka K., Słomczyński K. (red.) (2017) *Strukturalizacja społeczeństwa polskiego: ewolucja paradygmatu*, Warszawa: Wydawnictwo IFiS PAN.

Bilans godzinowy zgodny z CNPS (Całkowity Nakład Pracy Studenta):

liczba godzin w kontakcie z prowadzącymi	Wykład	15
	Konwersatorium (ćwiczenia, laboratorium itd.)	
	Pozostałe godziny kontaktu studenta z prowadzącym	15
liczba godzin pracy studenta bez kontaktu z prowadzącymi	Lektura w ramach przygotowania do zajęć	0
	Przygotowanie krótkiej pracy pisemnej lub referatu po zapoznaniu się z niezbędną literaturą przedmiotu	0
	Przygotowanie projektu lub prezentacji na podany temat (praca w grupie)	
	Przygotowanie do egzaminu/zaliczenia	20
Ogółem bilans czasu pracy		50
Liczba punktów ECTS w zależności od przyjętego przelicznika		2